

<OBSZAR KOMPETENCJI I
TEMAT PRZEKROJOWY>

Zawartość

Czym są kompetencje obywatelskie?

Jaki jest związek między kompetencjami obywatelskimi a sportem i hobby?

Studium przypadku - Sport i obywatelstwo (Francja)

Aktywność edukacyjna - wartości obywatelskie poprzez sport i hobby

Dodatkowe materiały do czytania lub nauki

Czym są kompetencje obywatelskie?

"Obywatelstwo" oznacza bycie członkiem określonego kraju lub narodu, posiadającym zestaw praw i obowiązków. Oprócz tych najbardziej oczywistych, takich jak poszanowanie i przestrzeganie prawa federalnego, stanowego i lokalnego oraz płacenie podatków dochodowych i innych, wiąże się to również z uczestnictwem w życiu obywatelskim i zaangażowaniem w społeczność i proces polityczny.

Aktywne obywatelstwo odnosi się do odgrywania aktywnej roli w społeczności. Wykracza ono poza posiadanie legalnego statusu obywatelskiego i obejmuje aktywną rolę w życiu obywatelskim, sprawach publicznych i procesach decyzyjnych. Aktywni obywatele są informowani o kwestiach publicznych, opowiadają się za sprawami, w które wierzą, są wolontariuszami, uczestniczą w dyskusjach publicznych i współpracują z innymi w celu sprostania wyzwaniom społecznym. Dzięki aktywnemu zaangażowaniu obywatele sprawiają, że ich

społeczności stają się lepsze i odgrywają kluczową rolę w kształtowaniu bardziej integracyjnego i demokratycznego społeczeństwa.

Aby móc skutecznie wykonywać te zadania, trzeba posiadać "kompetencje obywatelskie". Według Rady Unii Europejskiej kompetencje obywatelskie definiuje się jako "zdolność do działania jako odpowiedzialny obywatel i pełnego uczestnictwa w życiu obywatelskim i społecznym, w oparciu o zrozumienie koncepcji i struktur społecznych, gospodarczych, prawnych i politycznych, a także globalnych zmian i zrównoważonego rozwoju".

Wzmacnianie kompetencji obywatelskich oznacza rozwijanie i pogłębianie wiedzy, umiejętności i zaangażowania jako odpowiedzialnego i aktywnego obywatela:

- Czytaj, ucz się i bądź na bieżąco z historią, systemem politycznym i bieżącymi wydarzeniami w swoim kraju;
- Bierz udział w debatach, dyskusjach i forach społecznościowych, aby wymieniać się pomysłami i perspektywami z innymi;
- Zgłaszaj się na ochotnika do inicjatyw społecznych, aby bezpośrednio przyczyniać się do dobrobytu swojej społeczności;
- Zapoznaj się z prawami i obowiązkami obywatela w celu aktywnego wypełniania swojej roli w społeczeństwie;
- Popieraj sprawy, w które wierzysz i działaj na rzecz pozytywnych zmian;
- Głosować w wyborach, referendach i innych procesach obywatelskich;
- Dołącz do lokalnych lub krajowych organizacji, które koncentrują się na zaangażowaniu obywatelskim, prawach człowieka, ochronie środowiska lub innych istotnych kwestiach;

- Współpracuj z ludźmi z różnych środowisk, aby rozwijać empatię i wzmocnić poczucie inkluzywności;
- Działać odpowiedzialnie i etycznie, szanując prawa i godność innych.
- Zachęcaj rodzinę i przyjaciół, aby również stali się bardziej świadomymi i zaangażowanymi obywatelami.

Jaki jest związek między kompetencjami obywatelskimi a sportem i hobby?

Na wartości obywatelskie wpływają osobiste doświadczenia życiowe, relacje i kontekst społeczny w domu, szkole, pracy, a nawet w sporcie. Sport może odgrywać znaczącą rolę w pomaganiu ludziom w stawaniu się lepszymi obywatelami i jest ważną częścią życia wielu dorosłych, zwłaszcza młodych ludzi. Sport pomaga rozwijać wartości, umiejętności i postawy, które są ważne, aby stać się aktywnym i odpowiedzialnym uczestnikiem społeczeństwa. Sport zapewnia możliwości uczestnictwa, przełamywania barier kulturowych, budowania tożsamości społeczności i nawiązywania przyjaźni. Promuje tolerancję, pracę zespołową, empatię,

wartość ciężkiej pracy i umiejętności socjalizacyjne.

Sport może pozytywnie wpływać na jednostki i umożliwiać im stawanie się lepszymi obywatelami poprzez pracę zespołową, fair play, dyscyplinę, przywództwo, rozwiązywanie konfliktów, odporność, poczucie przynależności i integrację.

Sport uczy nas pracy zespołowej i znaczenia współpracy na rzecz wspólnego celu. Na przykład, jeśli gracze uczą się pracy zespołowej podczas meczów i zdają sobie sprawę, że wkład każdego gracza jest ważny dla osiągnięcia sukcesu, to zrozumienie tego może wpłynąć na ich podejście do wspólnych wysiłków w projektach społecznych i zaangażowaniu obywatelskim.

Kiedy gracze uczą się gratulować swoim przeciwnikom i podawać im rękę na koniec meczu, uczą się traktować swoich rówieśników z szacunkiem i uczciwością. W tym sensie sport promuje ideę fair play, uczciwości i szacunku dla przeciwników, co może wspierać poczucie sprawiedliwości i szacunku dla innych w różnych interakcjach społecznych.

Indywidualne harmonogramy treningowe i dyscyplina ćwiczeń pomagają im poprawić swoje wyniki. Uczy się dyscypliny i samokontroli, a umiejętności te można również przenieść na inne obszary życia osobistego, takie jak wyzwania akademickie lub zawodowe, a także życie obywatelskie.

Uczestnictwo w sporcie może dawać możliwość odgrywania ról przywódczych, co zachęca jednostki do inicjowania projektów społecznych i zachęca innych do angażowania się.

Nieporozumienia i kłótnie często zdarzają się w sporcie i może to być świetny obszar do ćwiczenia dyskusji z szacunkiem, zapewniając, że opinie wszystkich zostaną wysłuchane, jednocześnie zachęcając do kompromisu. Te umiejętności rozwiązywania konfliktów mogą okazać się korzystne, gdy zostaną zastosowane do rozwiązywania różnic w społeczeństwie i promowania zrozumienia.

W sporcie chodzi zarówno o wygrywanie, jak i przegrywanie. Kiedy jednostki stają w obliczu zarówno zwycięstwa, jak i porażki w sporcie, może to sprzyjać odporności i zdolnościom adaptacyjnym, cechom, które pomagają jednostkom radzić sobie z niepowodzeniami i zmianami w ich wysiłkach na rzecz zaangażowania obywatelskiego.

Bycie częścią drużyny sportowej lub społeczności fanów może stworzyć poczucie przynależności, które można przełożyć na poczucie odpowiedzialności i zaangażowania na rzecz szerszej społeczności i narodu.

Wreszcie, sport jest często miejscem, w którym mieszają się różne środowiska, co sprzyja poczuciu integracji i przyjaźni wśród uczestników oraz przełamuje bariery między różnymi społecznościami.

Studium przypadku - Sport i obywatelstwo (Francja)

Zdjęcie autorstwa Sport and Citizenship, dostępne [tutaj](#)

Stowarzyszenie "Sport and Citizenship" jest jedynym europejskim think-tankiem zajmującym się sportem, którego celem jest analiza polityki sportowej i badanie społecznego wpływu sportu. Zostało założone we wrześniu 2007 roku jako pierwszy europejski think-tank skupiony na sporcie. Jego głównym celem jest podkreślanie podstawowych wartości sportu w społeczeństwie, zwłaszcza w polityce, ekonomii i mediach. Stowarzyszenie służy jako platforma dla nowych pomysłów i rzecznictwa, angażując się w społeczności polityczne, korporacyjne i stowarzyszeniowe na poziomie europejskim.

Kluczowe punkty ich pracy:

- przestrzeń dla krytycznego myślenia i analizy związanej ze sportem i jego wpływem na społeczeństwo.

- aktywnie proponuje i popiera pozytywne zmiany i rozwój w dziedzinie sportu
- działa jako centralny podmiot dla ruchu sportowego, instytucji i podmiotów zaangażowanych w sport obywatelski
- dzieli się informacjami na temat skutecznych praktyk sportowych i przyczynia się do ich rozwoju
- publikowanie kwartalnika poświęconego ważnym tematom społecznym związanym ze sportem, zawierającego wkład europejskich ekspertów
- zwrócić szczególną uwagę na politykę prowadzoną przez Komisję Europejską, w tym Białą Księgę na temat sportu.
- organizować i uczestniczyć w wydarzeniach, które dotyczą przecięcia obywatelstwa i sportu w całej Europie.
- wspieranie dialogu i konsultacji z obywatelami i społeczeństwem obywatelskim w istotnych kwestiach związanych ze sportem.

Są one częścią różnych projektów, które koncentrują się na integracji migrantów i uchodźców poprzez sport, powiązaniach między sportem a zrównoważonym rozwojem, powiązaniach między sportem a dziedzictwem kulturowym oraz zwiększaniu udziału kobiet w sporcie.

Jednym z projektów, w których Sport i Obywatelstwo były partnerami, jest VECA, której celem jest promowanie obywatelstwa europejskiego poprzez sport. Stowarzyszenie "Paris Athlé 2020" zorganizowało Mistrzostwa Europy w Lekkoatletyce w dniach 25-30 sierpnia 2020 r. w Paryżu, z udziałem 1500 sportowców z 51 krajów, 20 urzędników, 2000 dzieci i 1400 wolontariuszy. Wydarzenie miało na celu zjednoczenie, promowanie wspólnych wartości, edukacji, odpowiedzialności społecznej i zasad etycznych. "Paris Athlé 2020" stworzył ceniony program wolontariatu, promujący aktywne obywatelstwo europejskie i uwzględniający wartości europejskie na wszystkich etapach programu, od rekrutacji po ocenę. Celem było połączenie udziału w europejskim wydarzeniu sportowym z europejskim zaangażowaniem obywatelskim.

Pytania:

1. W jaki sposób stowarzyszenie "Sport i Obywatelstwo" stara się poprawić umiejętności obywatelskie poprzez sport?

---

2. Jak myślisz, w jaki sposób mógłbyś poprawić swoje kompetencje obywatelskie poprzez sport i hobby?

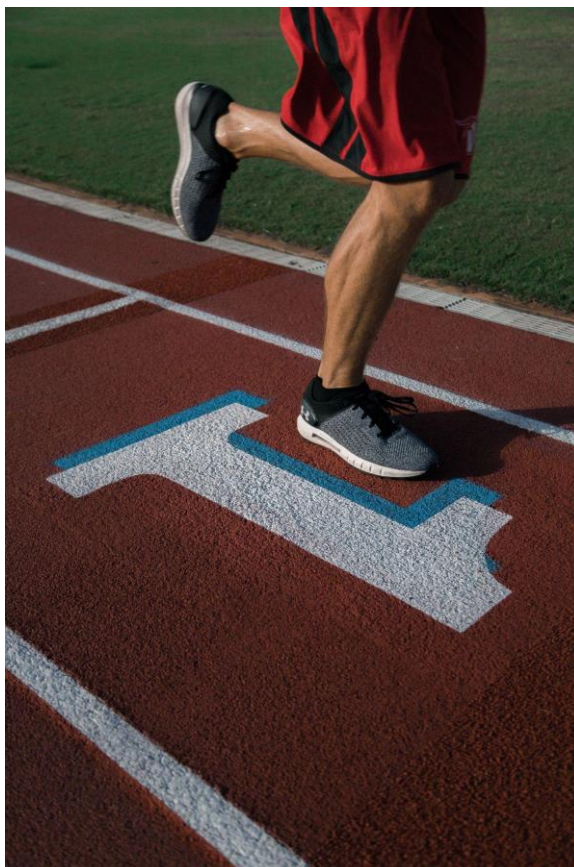

Aktywność edukacyjna - wartości obywatelskie poprzez sport i hobby

Temat przekrojowy	Zwiększanie kompetencji obywatelskich poprzez sport
Tytuł działania	Wartości obywatelskie poprzez sport i hobby
Typ zasobu	Aktywność edukacyjna
Zdjęcie	

Czas trwania działania (w minutach)	60 minut	Efekt uczenia się	• Poznaj wartości obywatelskie w kontekście ich hobby.
Cel działalności	Celem tego ćwiczenia jest zaangażowanie uczniów w autorefleksję, analizowanie, w jaki sposób ich aktywność sportowa i hobby łączą się z zasadami obywatelstwa i przyczyniają się do zaangażowania społeczności.		
Materiały wymagane do działania	• Połączenie z Internetem • Telefon komórkowy lub komputer • Długopisy, papiery		
Instrukcje krok po kroku	Krok 1: Obejrzyj ten film UNESCO i zapisz podstawowe wartości sportowe, które umożliwiają ludziom zaangażowanie, motywację i aktywność w społeczeństwie. Następnie zapisz trzy, które uważasz za najważniejsze.		

	Krok 2: Wybierz sport lub hobby, które najbardziej Cię interesuje lub które regularnie uprawiasz. Przykłady: bieganie, jazda na rowerze, pływanie, joga, ogrodnictwo lub ćwiczenia w domu (np. trening z masą ciała). Krok 3: Zbadaj korzyści i wartości związane z wybranym sportem lub hobby. Zastanów się, w jaki sposób podstawowe wartości sportowe odgrywają rolę w uprawianiu i doskonaleniu się w wybranym sporcie lub hobby. Zastanów się, w jaki sposób te wartości wykraczają poza sport i wpływają na twoje codzienne życie jako odpowiedzialnego obywatela. Krok 4: Autorefleksja z pomocą tych pytań: ● W jaki sposób podstawowe wartości sportowe odnoszą się do bycia odpowiedzialnym i zaangażowanym obywatelem? ● W jaki sposób praktykowanie podstawowych wartości sportowych może pozytywnie wpłynąć na twoją społeczność? ● W jaki sposób wnioski wyciągnięte z podstawowych wartości sportowych można zastosować w codziennych interakcjach i zaangażowaniu obywatelskim? ● Czy możesz podać kilka przykładów tego, jak te wartości są demonstrowane w różnych aspektach życia społeczności?

Dodatkowe materiały do czytania lub nauki

Gratulacje, dotarłeś do tego punktu i zakończyłeś działania autorefleksyjne związane z budowaniem kompetencji obywatelskich poprzez sport i hobby. Co będzie dalej? Jeśli chcesz dowiedzieć się więcej o tematach, które omówiłeś do tej pory w tej lekcji, przygotowaliśmy dla Ciebie następujące dodatkowe materiały do czytania. Ta sekcja zawiera linki do dodatkowych materiałów i filmów, które znaleźliśmy w Internecie i które naszym zdaniem pomogą ci zrobić kolejny krok w rozwijaniu swojej wiedzy.

Tytuł zasobu:	Sportowa postawa jako postawa obywatelska
Adresowany temat:	Budowanie kompetencji obywatelskich poprzez sport
Wprowadzenie do zasobu:	Rose Bowl Institute nawiązał współpracę z RISE, organizacją non-profit zajmującą się sprawiedliwością społeczną, w celu przeprowadzenia krytycznej rozmowy na temat "sportowej postawy jako postawy

	obywatelskiej". Paneliści, w tym sportowcy i liderzy sportowi, omówili rolę sportu w zaangażowaniu obywatelskim, sprawiedliwości społecznej i równości. Rozmowa dotyczyła tego, w jaki sposób sportowa postawa jest zgodna z wartościami obywatelskimi i wspiera aktywizm sportowców na rzecz integracji i równości rasowej.
Co zyskasz, korzystając z tego zasobu?	Możesz uzyskać wgląd w skrzyżowanie sportowej postawy, obywatelstwa i sprawiedliwości społecznej. Paneliści, w tym sportowcy i liderzy sportowi, podzielą się swoimi doświadczeniami i perspektywami na temat roli sportu w zwiększaniu zaangażowania obywatelskiego, równości i integracji. Dowiesz się o wartościach sportowych i o tym, jak łączą się one z zasadami obywatelskimi, takimi jak fair play, szacunek i współpraca. Wysłuchanie tego wydarzenia może poszerzyć twoje zrozumienie pozytywnego wpływu sportu na społeczeństwo i zainspirować cię do aktywnego zaangażowania się w promowanie wartości obywatelskich w twojej społeczności.
Link do zasobu:	https://rosebowlinstitute.org/programs/sportsmanship-as-citizenship/

Tytuł zasobu:	Siła sportowych wartości
Adresowany temat:	Budowanie kompetencji obywatelskich poprzez sport
Wprowadzenie do zasobu:	Ta fotoksiążka stanowi hołd dla uczciwości sportowej, a jej zdjęcia ucieleśniają takie wartości jak fair play, równość, szacunek i solidarność.
Co zyskasz, korzystając z tego zasobu?	Przeczytasz krótkie historie i obejrzysz różne zdjęcia z Kongo, Kataru, Indii, Meksyku, Bangladeszu itp. na temat transformacyjnej mocy sportu oraz społecznych i fizycznych ról sportu.
Link do zasobu:	https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000244344

**Dofinansowane przez
Unię Europejską**

Sfinansowane ze środków UE. Wyrażone poglądy i opinie są odzwierciedlają poglądy i opinie Unii Europejskiej lub Narodowej Agencji. Unia Europejska i Narodowa Agencja nie ponoszą za nie odpowiedzialności. Numer projektu: 2022-1-LT01-KA220-ADU-000085898